

Fonaments de Geografia Física

Codi: 104236
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Joan Manuel Soriano López

Correu electrònic: JoanManuel.Soriano@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

- Saber llegir amb una bona comprensió lectora i escriure en llengua catalana i/o castellana amb fluïdesa, construccions gramaticals clares i sense faltes d'ortografia
- Poder comprendre un text curt en una llengua estrangera (preferiblement anglès o francès)
- Saber les quatre regles matemàtiques sense entrebancs i saber fer servir factors de conversió
- Saber manejar els canvis d'unitats mètriques, de superfície, de capacitat i de volum
- Tenir unes nocions bàsiques sobre funcions trigonomètriques (no de trigonometria)

Objectius

L'objectiu general de l'assignatura és una introducció a l'estudi dels diferents elements que componen el medi físic i dels processos i interaccions que es produeixen entre ells. S'estudia el planeta Terra com a integrant del sistema solar i com a globus terraquí i dins del planeta, l'atmosfera, la hidrosfera, la litosfera i la biosfera.

Els objectius formatius rau en:

- l'adquisició d'un conjunt de coneixements bàsics i fonamentats sobre cadascun dels temes tractats
- el domini dels conceptes més importants utilitzats en geografia física i de les tècniques d'anàlisi i resolució d'exercicis pràctics.
- l'obtenció d'una visió de conjunt i unes claus interpretatives bàsiques del funcionament del medi físic a escala planetària i la identificació d'aquests processos a escala local
- l'assoliment d'una bona capacitat per tractar la informació geogràfica, interpretar-la, representar-la i transmetre-la
- la capacitat per a establir connexions significatives entre els diferents aspectes temàtics del programa i amb d'altres assignatures

Competències

- Analitzar amb esperit crític la relació de la societat amb el territori aplicant el marc conceptual i teòric de la geografia.
- Demostrar habilitats d'autoanàlisi i autocrítica.
- Integrar coneixements de diverses disciplines socials i ambientals amb l'objectiu de descriure i interpretar les dinàmiques espacials vinculades a les transformacions socials, econòmiques i ambientals.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Concebre el planeta Terra com un sistema integrat de diferents dimensions físiques.
2. Conèixer els principals conceptes físics i mediambientals.
3. Demostrar habilitats d'autoanàlisi i autocrítica.
4. Distingir l'escala geogràfica per comprendre les interaccions entre medi físic i humà.
5. Distingir les diferents dimensions d'impacte natural de l'acció antròpica.
6. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

Continguts

Continguts

Bloc 1: INTRODUCCIÓ

- Unitat 01: Introducció a la geografia i a la geografia física

Bloc 2: EL SISTEMA SOLAR I EL PLANETA TERRA

- Unitat 02: El globus terraquí. La xarxa geogràfica
- Unitat 03: El sistema solar i el planeta Terra
- Unitat 04: El mapa topogràfic

Bloc 3: LA LITOSFERA

- Unitat 05: Sismicitat i tectònica de plaques
- Unitat 06: Introducció a la petrologia. Roques ígnies o magmàtiques
- Unitat 07: Roques sedimentàries
- Unitat 08: Roques metamòrfiques

Bloc 4: L'ATMOSFERA

- Unitat 09: L'atmosfera. Composició i estructura
- Unitat 10: Insolació i balanç energètic
- Unitat 11: Pressió atmosfèrica i vents
- Unitat 12: Humitat atmosfèrica, núvols i precipitació
- Unitat 13: Introducció a la climatologia

Metodologia

- **Teoria:** visionat autònom de les presentacions de cada unitat i lectura ocasional de textos complementaris (aproximadament 3 hores setmanals).
- **Exercicis pràctics:** 3 hores setmanals a l'aula amb el suport i supervisió del professorat, lliurament **obligatori** per part de l'alumnat seguint les indicacions del calendari docent
- **Sortides de camp:** de caràcter **obligatori**, 2 de mitja jornada i una de 4 dies. Aquesta última porta associada una tasca prèvia per part de l'alumnat consistent en un treball, de caràcter col·lectiu (màxim 3 persones per grup) i subjecte a avaluació, relacionat amb el lloc a visitar. Durant la sortida cada grup exposarà les seves conclusions a la resta de la classe.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Elaboració de treballs i exercicis pràctics	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5
Tutories	1,5	0,06	3
Tipus: Supervisades			
Seminari sobre el terreny	37	1,48	2
Tipus: Autònomes			
visionat autònom de les presentacions en powerpoint de cada unitat	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6

Avaluació

- Tests de teoria de cada unitat o grup d'unitats, en total 6 tests (prova individual)
- Exàmens de pràctiques de cada bloc, en total 3 exàmens (prova individual)
- Treball de la sortida de camp de 5 dies (col·lectiu)
- Per a ser avaluats/des, cal entregar totes les pràctiques dins dels terminis previstos.
- Per tenir dret a l'examen de recuperació cal haver obtingut una nota mitjana de l'assignatura igual o superior a 3,5. En aquest cas, caldrà recuperar totes les parts suspeses fins a un màxim de 3 proves (qui hagi suspès mésde 3 proves parcials no tindrà dret a presentar-se a la recuperació i tindrà un **suspens** de l'assignatura). En cas contrari (si no s'ha obtingut un 3,5 de mitjana), l'assignatura es considerarà **suspesa**
- La copia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delictes que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència **essuspensarà** tota l'assignatura. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduceix tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Vegeu documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html
- L'assistència a totes les sortides de camp és indispensable per ser avaluat/da, ergo la inassistència a alguna d'elles implica un **no presentat/da**.
- La no realització completa d'una de les parts a avaluar implica automàticament un **no presentat/da**.
- Qualsevol cas particular serà contemplat per part del professorat amb l'objectiu de garantir un tracte equitatiu i evitant el perjudici de l'alumnat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens pràctics	40%	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6

Exàmens teòrics	40%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6
Treball relacionat amb la sortida de camp de 4 dies	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

- COLOMER, R., FRANQUESA, E. (dir) (2003), Diccionari de Geografia Física, Termcat, Barcelona (disponible per consultar per internet a http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/124)
- KING, C.A.M. (1984), Geografía Física, Oikos tau, Vilassar de Mar.
- LACOSTE, Y., GHIRARDI, R. (1983), Geografía General, Física y Humana. Oikos tau, Vilassar de Mar.
- LÓPEZ BERMÚDEZ, F.; RUBIO RECIO, J.M. & CUADRAT, J.M. (1992), Geografía Física. Madrid, Cátedra.
- MIRÓ, M. DE, DOMINGO, M. (1986), Medi Natural: Relleu. Los Libros de la Frontera, Barcelona.
- RIBA, O. (dir. (1997), Diccionari de Geologia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona (disponible per consultar per internet a <http://cit.iec.cat/dgeol/default.asp?opcio=0>)
- ROSSELLÓ, V., PANAREDA, J.M. & PÉREZ (1994), Manual de Geografia Física, Universitat de València.
- STRAHLER, A.N. (1977), Geografía Física, Omega, Barcelona.
- STRAHLER, A.N. (1987), Geología Física, Omega, Barcelona.
- STRAHLER, A.N. & STRAHLER, A. (1989 o posterior), Geografía Física, Omega, Barcelona [manual de referència].
- TARBUCK, E., LUTGENS, F. (1999), Ciencias de la Tierra, Prentice Hall, Madrid.
- Material d'elaboració pròpia per a la confecció de les pràctiques i el seguiment del curs, accessible mitjançant intranet (només a l'abast de l'alumnat que s'hagi matriculat a l'assignatura) a l'adreça: <https://cv2008.uab.cat/>